

Sundbybergs stads budget 2016 med plan för 2017 och 2018¹

¹ Beslutad vid kommunfullmäktiges sammanträde den 14 december 2015, § 574

Ett GrönBlått Sundbyberg

Sundbyberg är Sveriges mest tätbebyggda kommun. Det gör att våra gator är fyllda med liv och att fler människor vill flytta hit för att ta del av vår urbana känsla. Vi värnar grönstrukturen i staden, därför är stadens grönblå värden så viktiga. Både parker, grönområden och närheten till vatten stärker livsmiljön för alla oss som bor här. Ny exploatering ska ske på redan hårdgjorda ytor.

Sundbyberg är, och ska fortsätta vara, Sveriges mest urbana stad. Närheten till varandra, service, kommunikationer och rekreation gör Sundbyberg till en attraktiv stad. Här ska föräldrar tryggt kunna lämna sina barn till förskola och skola, säkra på att deras barn får bästa tänkbara start i livet. Här ska föreningslivet fortsatt stärkas för att stödja idrott, kultur och folkhälsa. Här ska äldre uppleva att hemtjänsten hjälper dem att leva självständigt, och att äldreboendena håller en hög kvalitet med mångfald och valfrihet.

Vår stad står inför stora utmaningar de kommande åren. Järnvägen ska grävas ned för att motverka den barriär som delat staden. De kommande tre åren är avgörande för att garantera att visionen om Sundbybergs nya stadskärna förverkligas och vi ser fram emot att föra projektet i hamn. Lika viktig är visionen om Sundbybergs nya stadsdel Ursvik. Staden måste hålla den tidplan som satts för att garantera dragningen av den nya tvärbanan. Tidigare fattade beslut ligger fast, och detta kommunstyre är helt inriktade på att slutföra stadsbyggnadsprojektet enligt den tidplan som finns.

För Moderaterna

Mikael T. Eriksson

För Miljöpartiet

Siyamak Sayadian Sasanpour

För Liberalerna

Johan Storåkers

För Centerpartiet

Stefan Bergström

För Kristdemokraterna

Maria Bohman Kreij

Innehållsförteckning

Ett GrönBlått Sundbyberg.....	1
Nämndövergripande mål.....	3
Kommunstyrelsen.....	4
Grundskole- och gymnasienämnden.....	5
Social- och arbetsmarknadsnämnden.....	6
Förskolenämnden.....	7
Äldrenämnden.....	8
Stadsmiljö- och tekniska nämnden.....	9
Kultur- och fritidsnämnden.....	11
Byggnads- och tillståndsnämnden.....	12
Koncernen Sundbybergs stadshus AB och koncernen Norrenergi och Miljö AB.....	13
Ekonomiska förutsättningar.....	14
Ekonomiska ramar.....	16

Nämndövergripande mål

Sundbybergs stad finns till för att tillhandahålla våra medborgare tjänster och service som det övriga samhället inte självt klarar av. Det är ett viktigt perspektiv som ska genomsyra arbetet i nämnder och styrelser. Särskilt fokus ska ligga på att vara sparsam och effektiv med våra medborgares skattemedel. Alla politiska beslut som nämnderna tar ska vara fullt finansierade. En väl fungerande ekonomistyrning ska göra att nämnderna varken visar stora överskott eller underskott. Volymförändringar ska regleras snarast möjligt och staden ska återgå till ett budgetöverskott inom en snar framtid.

Sundbybergarna ska få maximal utdelning för varje skattekrona och varje utgift ska vägas mot skattebetalarens intresse. Stadens kärnverksamheter ska hålla en hög kvalitet, utföras effektivt och måste alltid ha företräde framför ofinansierade satsningar. En översyn av kommunens totala verksamhet, i form av ett utvecklingsprogram, ska medverka till att arbetet bedrivs mer effektivt.

Medborgarnas inflytande över verksamheten ska stärkas genom att valfriheten utökas. Särskilt viktigt är detta för de verksamheter som medborgarna oftast kommer i kontakt med, och där det också finns alternativa utförare.

Utanförskapet i staden ska brytas. Oavsett bakgrund ska alla känna sig delaktiga i samhället. Detta nås genom att staden bedriver en aktiv jobbpolitik, verkar för blandade boendeformer, ser till att skolan och förskolan inkluderar alla och genom att medborgarna ges ett ökat inflytande över sin vardag.

Vi vill att hela staden ska genomsyras av ett gott samarbete med föreningslivet. En vital och mångsidig föreningsverksamhet i Sundbyberg bidrar till gemenskap, demokrati, stadens varumärke och en god folkhälsa.

Vi lever i ett ojämnt samhälle. De strukturer som i dag råder leder till att kvinnor generellt sett får lägre lön än män och samtidigt gör mer av det obetalda arbetet i hemmet. Sundbyberg behöver aktivt motverka den ojämställdhet som råder i dag. Därför ska alla nämnder och förvaltningar aktivt arbeta med jämställdhetsintegrering. Jämställd snöskottning, höjda löner i kvinnodominerade yrken och satsningar på spontanidrott för flickor är bara några av många viktiga åtgärder som kan förbättra jämställdheten i staden.

Alla nämnder och koncernen Sundbybergs stadshus AB och koncernen Norrenergi och Miljö AB ska arbeta för ett hållbart samhälle. Detta innebär att transporter ska vara miljövänliga, maten ska vara ekologisk och närproducerad och att giftfria samt hållbara material ska användas vid nybyggnation och renoveringar.

Mål

Stadens kärnverksamhet ska hålla en hög kvalitet där alla medborgare inkluderas. All verksamhet som Sundbybergs stad finansierar ska vara kostnadseffektiv och långsiktigt hållbar.

Uppdrag

- Medborgarnas inflytande över verksamheten ska förbättras genom att valfriheten utökas.
- Ekonomistyrningsprinciper ska genomsyra all verksamhet och vara transparenta. Som ett led i effektiviseringsarbetet ska ett utvecklingsprogram genomföras.
- Samverka med ideella sektorn i högre grad för större variation och ett ökat utbud.
- Näringslivsperspektivet ska integreras i stadens verksamheter.

Kommunstyrelsen

Politiken finns till för sundbybergarna och för att vi tillsammans ska utveckla vår stad att bli så bra som möjligt för så många som möjligt. Sundbybergarna ska ges en större chans till delaktighet i stadens utveckling genom att staden ska arbeta med 4D-modeller med animeringar av stadsmiljön. Vi tror att detta kommer att stärka den demokratiska förankringen samtidigt som staden ges chansen att tillvarata goda idéer från medborgarna och kanske framför allt från grupper som tidigare inte varit så aktiva i de dialoger som brukar hållas i stadsutvecklingsprojekten.

Egna hem, bostadsrätter och hyresrätter har alla sin plats i Sundbyberg. Staden måste dra sitt strå till stacken för att lösa bostadsbristen i Stockholmsregionen. Särskilt viktig är det att lösa den akuta bostadsbristen bland unga. Stor vikt ska ligga på blandad bebyggelse och boendeformer i Sundbybergs alla områden. Alla bostadsområden ska vid nybyggnation ha en mångfald av boenden och upplåtelseformer. Vi vill även se nybyggnation av studentlägenheter i staden, men också trygghetsboenden och ägarlägenheter.

Staden kan och ska ställa höga miljö- och energikrav vid nybyggnation. Energiåtgången ska minimeras och byggmaterialet ska vara miljöanpassat. Takytor ska kunna användas för produktion av förnybar energi eller som rekreationsplatser.

All verksamhet i Sundbyberg är beroende av goda kommunala finanser. Sundbyberg ska därför arbeta aktivt för att förbättra rådande ekonomistyrningsprinciper. Vi ska även arbeta fram kvalitetsstyrningsprinciper.

Näringslivspolitikerna ska genomsyra all kommunal verksamhet. Som ett led i detta ska en näringslivskommitté inrättas med ansvar för dessa frågor.

Övergripande mål

Staden ska aktivt verka för att utarbeta och utveckla ekonomistyrnings- och kvalitetssäkringsprinciper.

Uppdrag:

- I samhällsplaneringen ska gående, personer med funktionsnedsättning, cyklister och kollektivtrafikresande prioriteras.
- Staden ska ta fram en plan för utbyggnad av solenergi på stadens och bolagens fastigheters tak.
- Nybyggnationer i staden ska ha hög miljöstandard och vara energieffektiva.
- Vid nybyggnation ska blandad bebyggelse prioriteras.
- Staden ska påbörja nybyggnation av studentlägenheter och hyresrätter för unga.

Grundskole- och gymnasienämnden

En av stadens största utmaningar är skolan. Trots att Sundbybergs lärare jobbar hårdare än någonsin har de fått se sig omsprungna av kollegor i andra kommuner. Detta eftersom Sundbyberg tidigare har satsat för lite på lärarlöner. För att vi ska kunna garantera att alla elever slutar grundskolan med godkänt i alla ämnen måste vi kunna behålla våra kompetenta lärare och samtidigt attrahera nya.

Lärandet ska stå i centrum för undervisningen. Dagens situation där var tredje elev slutar årskurs 9 med underkänt i ett eller flera ämnen är oacceptabel, och blir än värre vid en jämförelse med andra kommuner. I våra grannkommuner klarar en högre andel elever målen än i Sundbyberg.

Nämnden ska öka skolpengen, främst genom omprioriteringar inom det befintliga och något utökade ramen. Vi påminner om att det är rektorn som är bäst lämpad att planera verksamheten i skolan, och känner stort förtroende för rektorernas förmåga att vända trenden om rätt förutsättningar ges. Därför vill vi även förändra skolpengens utformning i en riktning där en större del av pengarna faktiskt hanteras på den aktuella skolan.

För att alla barn ska kunna nå kunskapsmålen behöver klasserna bli mindre och specialpedagogerna fler. Ett område som är i behov av förändring är de medel som avsätts till elever med särskilda behov. Vi vill ge skolan förutsättningar att få vara det som det är tänkt att den ska vara. Nämligen en plats där elever får tid med sina lärare för att få kunskap att växa som människor.

Övergripande mål:

Alla elever ska nå kunskapsmålen.

Uppdrag:

- Satsa på högre lärarlöner, i nivå med övriga Stockholmskommuner.
- Skolverksamheten i Duvbo ska byggas ut. Beslut om detta ska tas under första halvåret 2016.
- Utredda möjligheten för rektorer att få större makt över skolpengen.
- Andelen närproducerad och/eller ekologisk mat i skolan ska öka.
- Elevhälsoarbetet ska utvärderas.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Utgångspunkten i vår politik är att alla som vill ska ha möjlighet att jobba. Detta är ett ambitiöst mål som kräver att politiken underlättar för människor som vill anställa och bli anställda. Alla behövs i arbetet att bygga ett bättre Sundbyberg.

Sundbyberg står inför stora integrationsutmaningar under de kommande åren. Alla har ett ansvar att hjälpa de människor som är i nöd. Detta gäller staten så väl som staden. Med tanke på de stora utmaningar vi står inför ska vi inrätta ett integrationsutskott med syfte att inkludera människor i samhället och minska trösklarna in på arbetsmarknaden.

Arbetet med att hjälpa och stödja barn och familjer ska alltid prioriteras. Barn och familjer i behov av stöd ska aldrig falla mellan stolarna i kontakt med stadens olika verksamheter. Ökad samverkan mellan hem, skola, staden, frivilligorganisationer och närpolis krävs för att alla ska känna sig trygga i Sundbyberg och för att vi snabbt ska kunna hjälpa unga människor som hamnat på fel spår i livet.

Egenförsörjning måste vara utgångspunkten om vi ska möjliggöra full sysselsättning. Arbetslösheten är fortfarande ett problem i Sundbyberg och kostnaderna för försörjningsstöd är fortsatt höga. Det ökade utanförskapet tar resurser från viktiga välfärdsverksamheter. Förutom allt positivt som egen försörjning innebär för den enskilde, innebär det även ökade skatteintäkter som kan användas för att förstärka stadens kärnverksamheter. Nämnden ska under året inspireras av andra kommuners goda exempel med att bekämpa utanförskap och bidra till att fler människor kommer i egen försörjning.

Övergripande mål

Arbetslösheten ska sänkas och social utsatthet motverkas.

Uppdrag:

- Stadens arbete med försörjningsstöd ska utvärderas. Egen försörjning ska alltid vara det självklara målet. Under året ska nämnden utifrån andra kommuners goda exempel utveckla sitt arbetssätt.
- Inrätta ett integrationsutskott. Alla åtgärder ska utvärderas och användas för att främja integration med egen försörjning som självklart mål. Staden ska uppmuntra och stödja inkluderingsfrämjande frivilligarbete
- Ett valfrihetssystem för utbildning och andra arbetsmarknadsinsatser ska införas.
- Stadens sommarjobbserbjudande ska utvärderas, för att finna förbättringar.

Förskolenämnden

I de tidiga åren i våra liv grundläggs mycket för oss som individer. De resurser som satsas på förskolebarnen är goda investeringar för både den enskilde och för samhället i stort. Vi vill se barngrupper som inte är större än att varje barn kan bli sett och stimulerat utifrån sina behov.

Vår största utmaning är att minska de barngrupper som under de senaste åren vuxit sig allt för stora. Fler vuxna som kan se alla barn måste så snart det är möjligt anställas. Förskolan i Sundbyberg ska upplevas vara nära, trygg och inkluderande. Barn med särskilda behov ska garanteras det stöd och den hjälp som de behöver och vi ska sträva efter att nybyggda förskolor upplevs som småskaliga.

Ojämligheten mellan Sundbybergs förskolor är stor. Vi ska fortsätta bygga nya förskolor, men det är viktigt att vi inte glömmer de förskolor som vi redan har. Här finns stora utmaningar som vi måste ta tag i kring underhåll och utveckling av lärandemiljöer. Det ska även finnas närhet till gröna miljöer. I samband med detta bör även stadens arbete mot gifter och farliga kemikalier i förskolan stärkas.

Vi vill ge nämnden i uppdrag att i planeringen för nya förskolor arbeta för, småskalighet samt att börja arbeta aktivt med att attrahera fristående alternativ att etablera sig i staden. Vi har inte råd att säga nej till dem som vill vara med i bygget av ett bättre Sundbyberg. Nämnden ska även se över hur samverkan med de fristående förskolorna i dag fungerar och hur de fristående förskolorna på ett bättre sätt kan passa in i ett hela staden-perspektiv.

Övergripande mål

Alla barn i förskolan, oavsett bakgrund och behov, ska varje dag känna sig sedda, trygga och stimuleras till att fortsätta utvecklas kunskapsmässigt och som individ.

Uppdrag:

- Inför mål om minst 50 procent utbildade förskolepedagoger i staden med ett minimum av minst en i varje barngrupp.
- Underlätta för fler fristående förskolor att etablera sig i staden.
- Minst en förskola ska påbörja en HBTQ-certifiering under 2016.
- Andelen närproducerad och/eller ekologisk mat i förskolan ska öka.
- Utvärdera maxtiden i förskolan för barn till olika föräldragrupper.

Äldrenämnden

Våra äldre ska ha en meningsfull vardag med tillgång till många aktiviteter. Seniorernas välbefinnande och behov ska stå i centrum för stadens verksamheter för äldre. Här ska livet vara tryggt oavsett om man behöver vård, omsorg eller gemenskap. I Sundbyberg ska ålder och erfarenhet vara något positivt. Staden ska förbättra servicen i dialog med föreningslivet. Centralt i verksamheten är att alla har rätt till sjukvård och omsorg enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

Vi vill under 2016 stärka kvaliteten och valfriheten i servicen som riktar sig till äldre. Därför fortsätter vi arbetet med att genomföra Lagen om valfrihetssystem (LOV) för särskilda boenden. Hemtjänstens insatser vill vi ska kunna erbjudas flexibelt, såväl i tid som i åtgärd.

Alla äldre ska erbjudas musik- och kulturupplevelser samt fysiska aktiviteter efter förmåga. Äldrekollet fyller en viktig funktion och ska vara kvar. Träffpunkterna är viktiga mötesplatser och de ska fortsätta att utvecklas bland annat i samverkan med pensionärsorganisationerna. Vi ska fortsätta skapa möjligheter för frivilliga sociala insatser för äldre, vilket kan medverka till trygga och aktiva äldre. Vi ska även förbättra måltidskvaliteten. Så stor del som möjligt av maten som serveras ska vara närodlat och/eller ekologisk.

I Sundbyberg ska vi ta till vara de möjligheter som teknikutveckling och innovationer ger för att kunna erbjuda både mer trygghet och mer omsorg. Genom smart teknik kan personalen få mer tid för omvårdnad.

Kompetent personal som trivs och har möjlighet till utveckling skapar en högkvalitativ omsorg. Därför ska vi utveckla och bidra till kompetensutveckling och förbättrade karriärtjänster för anställda inom äldrevården.

Övergripande mål

Kvaliteten och det egna inflytandet inom äldrevården ska öka.

Uppdrag:

- Säkerställa att personalen kan kommunicera på det språk som våra boende talar.
- Utredda behovet av stöd och förutsättningar för de som vårdar anhöriga i hemmet.
- Ersättning till biståndsbedömd dubbelbemanning inom äldreomsorgen ska införas.
- Fortsätta arbetet med att skapa en trivsamt miljö på våra äldreboenden och erbjuda friskvård till dem som bor där.
- Arbetet med att genomföra Lagen om valfrihetssystem (LOV), inklusive särskilda boenden, ska fortsätta.

Stadsmiljö- och tekniska nämnden

Stadsmiljö- och tekniska nämnden har ett stort ansvar i arbetet med att bli en klimatneutral stad. Därför måste staden gå före och fortsätta arbetet med att byta ut alla fordon till utsläppsfria fordon. Staden kommer även i dialog med fastighetsägare och näringslivet arbeta för en utökning av infrastrukturen för laddplatser för elfordon. I en allt mer tätbefolkad stad är det viktigt att prioritera plats för människor, både i infrastrukturen och i stadsmiljön. Vi måste därför prioritera en tillgänglig och säker mobilitet för gående, personer med funktionsnedsättning, cyklisterna och kollektivtrafikresande för att kunna bygga en tät och klimatsmart stad. När staden bygger högre hus är det viktigt att parkeringsnormen anpassas för att ge utrymme åt andra transportmedel än bilar och för att få plats med parker och andra gröna ytor där vi idag byggt parkeringsplatser.

Sundbyberg är en unik stad med egen identitet mitt i landets största storstadsregion, som samtidigt är den snabbast växande regionen i Europa. Vi ska därför vara stolta över vår stad och utveckla den med omsorg. Våra parker och naturområden är mycket uppskattade av oss som bor här och de ska självklart både bevaras och stärkas. Arbetet med att omvandla Lötsjön och Golfängarna till ett kommunalt naturreservat har redan påbörjats, samma med arbetet att utöka naturreservatet i Sundbybergs enda stora grönområde Kymlinge.

En annan sak som kännetecknar Sundbyberg är våra vattenmiljöer. Både sträckan där Bällstaån övergår till Bällstaviken i Mälaren, Lötsjön, Igelbäcken och Norra Råstabäcken/Madenbäcken är viktiga för våra medborgare. Vi vill tillsammans med Järfälla, Stockholm och Solna bilda en politisk samverkansgrupp för att arbeta med Bällstaån/Bällstaviken. Vi kommer även att arbeta för att Norra Råstabäcken/Madenbäcken blir en levande och mer tillgänglig vattenmiljö.

När den upplevda tryggheten bland medborgarna mäts, ser vi att det finns delar av staden där man inte känner sig lika trygg. Bland annat gör dåligt belysta miljöer att människor håller sig inne och inte vågar gå ut. Ett större jämställdhetsfokus hos nämnderna krävs. Bättre belysning och öppnare ytor kring gång- och cykelvägar är två viktiga satsningar för att öka tryggheten.

En inkluderad stad ger även de egna medborgarna chansen att vara med att ta ansvar. Därför kommer vi under 2016 att möjliggöra både för stadsodling och mer konst och kultur i stadens offentliga miljöer.

Staden ska gå före och fortsätta byta ut alla fordon till utsläppsfria med målet att detta ska vara slutfört år 2020. I dagarna börjar stadens eget vindkraftverk leverera förnybar el. Staden och dess bolag ska gå vidare i omställningen mot förnybar energi och under 2016 kommer en plan för utbyggnad av solenergi tas fram.

Övergripande mål

Sundbyberg ska växa hållbart med människan i centrum, där alla kan vara delaktiga och där det är lätt att göra rätt i miljöarbetet.

Uppdrag:

- Staden ska ta initiativet för att minst en snabbladdstation och tio andra laddplatser för elfordon öppnas.
- Stadsmiljön ska lyftas genom att skapa fler mötesplatser med större inslag av konst och kultur. Detta ska ske tillsammans med kultur- och fritidsnämnden.
- Möjligheterna till stadsodling ska utvecklas och staden ska även själv ta ett stort ansvar i grönområden och parker.
- Staden ska ta fram en plan för hur solenergi kan användas mer vid nybyggnation och redan befintlig bebyggelse.
- Stadens fordonsflotta ska kontinuerligt bytas ut till utsläppsfria fordon.

Kultur- och fritidsnämnden

I Sundbyberg ska alla ges möjlighet till en meningsfull fritid. Därför är ett stort utbud av olika föreningar viktigt. Genom att stimulera och erbjuda ett rikt föreningsliv bidrar Sundbyberg till att öka bildningen och delaktigheten i samhället. Ett rikt föreningsliv bidrar därför på ett tydligt sätt till den demokratiska utvecklingen.

Biblioteken har en central roll i nämndens verksamhet för att uppmuntra till bildning och språkutveckling. Goda språkkunskaper är en förutsättning för att kunna vara delaktig i samhället och därför grundläggande för demokratin.

Idrotten är vår största folkrörelse och har en självklar roll för att bland annat bidra till en bättre folkhälsa. Den bidrar starkt till stadens varumärke och identitet. Genom vårt fokus på idrott kan Sundbyberg attrahera fler barn och ungdomar till både spontan och organiserad idrott. Det ska finnas anläggningar som bjuder in till och kan nyttjas till spontana aktiviteter, klubbträningar och tävlingar. Staden ska erbjuda ett föreningsstöd som stimulerar idrottare, tränare och ledare - främst inom barn- och ungdomsidrotten. Samarbetet mellan skolan och idrotten måste vara starkt, bland annat för att barn och ungdomar ska kunna komma i kontakt med olika aktiviteter. Detta är även viktigt för en bättre fungerande integration.

För att öka kvaliteten och valfriheten ska staden upphöra att använda så kallade uppdragsstöd för att driva vissa verksamheter. I stället ska dessa verksamheter upphandlas.

De riktlinjer som idag finns för musikskolan behöver revideras. Valfriheten för barn- och föräldrar behöver förstärkas och det bör finnas satsningar både på bredden och på spetskompetens bland eleverna. Regelverket ska vara tydligt. Nämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att införa en musik- och kulturskolepeng.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet ska ha ett socialt perspektiv och därför vill vi att staden tillsammans med föreningslivet ska hitta former för att möjliggöra för barn och ungdomar från ekonomiskt utsatta hem att delta i fritidsaktiviteter.

Övergripande mål

Kultur- och fritidsnämnden ska föra en kontinuerlig dialog med föreningslivet och genom den verka för att stärka den demokratiska utvecklingen i samhället, integrationen, folkhälsan och valfriheten.

Uppdrag:

- Slutföra arbetet med ett handslag mellan staden och idrottsföreningarna och inom ramen för det arbetet ta fram ett idrottspolitiskt program.
- Ta fram en strategi för att i samarbete med bibliotek, förskolan och skolan bidra till ökad läsning bland barn och ungdomar.
- Utreda möjligheten att införa en musik- och kulturskolepeng.
- Ta fram förslag för hur ett Sportotek ska kunna organiseras.
- Utreda hur staden tillsammans med föreningslivet kan hitta former för att möjliggöra att barn och ungdomar från ekonomiskt utsatta hem i större utsträckning kan delta i fritidsaktiviteter.
- Systemet med uppdragsstöd avslutas. Istället ska berörda verksamheter upphandlas i fri konkurrens i syfte att öka kvalitet och valfrihet.

Byggnads- och tillståndsnämnden

Vår stad är i ständig utveckling och aldrig färdigbyggd. Den stora kvantiteten av nybyggnation ska kombineras med kvalitet. Vi ska bättre ta tillvara på att människor vill flytta till vår stad och starta och utveckla verksamheter inom staden. Målet är att Sundbyberg ska upplevas som en bra stad att bo och verka i och där förståelse och uppskattning finns för den myndighetsutövning som behöver ske genom stadens försorg. För att detta ska ske måste stadens hantering av myndighetsutövning inom bygg, miljö och hälsoområdet upplevas effektiv och korrekt av de som söker stöd, lov eller tillstånd.

Information om gällande regler ska vara tydliga och beslut ska upplevas korrekta så att mängden ärenden som överprövas hålls på en låg nivå.

Övergripande mål

En snabb, transparent och tydlig hantering av alla inkomna ärenden.

Uppdrag:

- Tydlig information kring förutsättningar för bygglovsbeviljande ska finnas tillgängligt för stadens invånare.

Koncernen Sundbybergs stadshus AB och koncernen Norrenergi och Miljö AB

Delar av de kommunala verksamheterna bedrivs i aktiebolag, kommunalförbund, stiftelseform och liknande. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Med stadens kraftiga tillväxt och utveckling följer ett behov att löpande se över styrning och struktur för den verksamhet som bedrivs inom hela koncernen. En plan för solenergi på den helägda koncernens byggnader ska tas fram.

Under året ska den helägda koncernens ägardirektiv utvärderas. Syftet är att identifiera möjliga synergieffekter som kan skapas mellan stadens och koncernens verksamheter. Staden planerar för stora investeringar kommande år. Stadshuskoncernen kommer i det arbetet att vara en viktig aktör.-Staden ska också ta initiativ till en dialog med Solna stad om att se över ägardirektiven till koncernen Norrenergi och Miljö AB ägardirektiv.

Under året ska det redan påbörjade arbetet med att ombilda hyreslägenheter i Hallonbergen fortsätta med förnyad kraft. Likaså ska den beslutade översynen avseende Fastighets AB Förvaltarens bestånd i övriga stadsdelar fortsätta.

Ekonomiska förutsättningar

Sundbybergs stad har bra förutsättningar att investera för framtiden och att klara god kvalitet i servicen till invånarna. En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för att vi även i framtiden ska kunna möta de krav som morgondagens sundbybergare kommer att ställa på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar.

Sveriges kommunsektor står inför stora demografiska utmaningar framöver. Sundbybergs stad växer snabbast i hela landet. En kraftig befolkningsökning innebär högre skatteintäkter, men också ökade kostnader i verksamheterna.

Nämnderna ska hålla sig till budgeterade ramar och utföra sina uppdrag effektivt och kostnadsmedvetet. Ekonomin i staden ska vara transparent och ekonomisk information ska föras vidare av nämnder och förvaltningar så att bästa förutsättningar finns för alla att bidra till stadens ekonomi och goda hushållning. Nämnderna ska följa sin ekonomi och ekonomiskt resultat regelbundet och arbeta effektivt för att nå målen inom givna budgetramar.

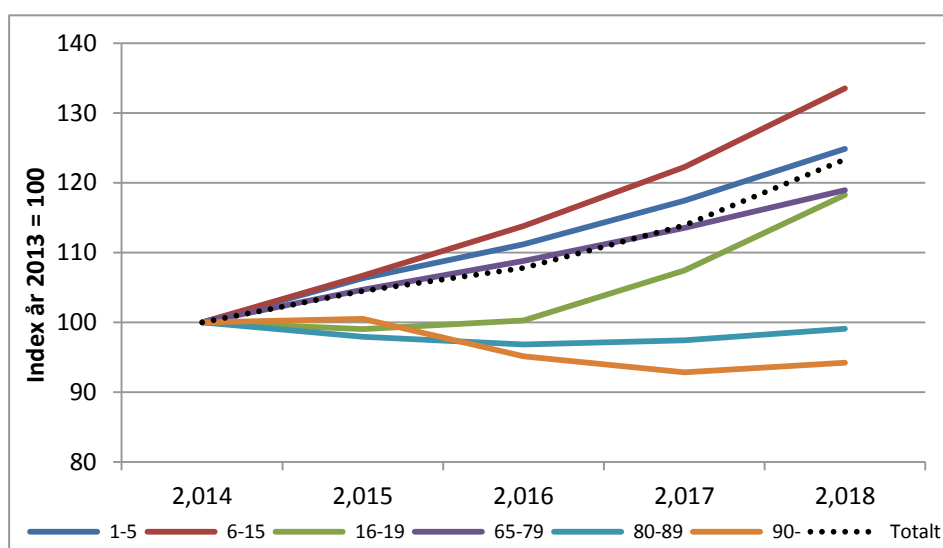
Den snabbast växande staden

Sundbybergs invånare har under de senaste fem åren ökat i antal med sammanlagt 15,9 procent. Motsvarande utveckling i riket har varit 4,3 procent. En fortsatt hög befolkningsökning väntas under de närmaste åren, framförallt under perioden 2017 - 2019. Ökningstakten beräknas till 5,7 procent 2017 och till över 8 procent år 2018. Motsvarande ökningstakt för riket uppgår till dryga en procent.

Förändringar i åldersgrupper

Olika åldersgrupper har olika behov av stadens service och uppdrag. Prognostiserade förändringar i olika åldersgrupper visas i diagrammet nedan. De största behoven av kommunal service kommer att finnas inom pedagogisk verksamhet, förskola och grundskola. Antalet invånare som är äldre än 90 år minskar något för att öka igen i slutet av 2017. Antal gymnasieelever kommer att börja öka igen efter att ha minskat under de senaste åren. Förändringar inom åldersgrupperna ställer stora krav på bra anpassning och planering inom stadens verksamheter.

Utveckling av åldersgrupper inom Sundbyberg stads olika verksamheter

Sveriges ekonomi²

Efter ett par svaga år befinner sig Sveriges ekonomi i ett återhämtningsläge under hösten 2015. Svensk BNP beräknas växa med drygt tre procent både i år och nästa år. I slutet av nästa år väntas den svenska ekonomin nå konjunkturell balans, vilket innebär att varken hög- eller lågkonjunktur råder.

För åren därefter, 2017 och 2018, antas utvecklingen vara i linje med trendmässig tillväxt, vilket är en väsentligt svagare utveckling i ekonomin jämfört med i år och nästa år.

I reala termer, det vill säga, efter avdrag för pris- och löneökningar, kommer skatteunderlagets tillväxt vara fortsatt stark 2016, men försvagas 2017 och 2018. Bakgrunden till försvagat skatteunderlag beror bland annat på att löner och pensioner stiger, men också på ändrade avdragsregler. För år 2015 beräknas skatteunderlaget reellt öka med 1,9 procent. Nästa år beräknas tillväxten bli 2,7 procent. Den starka tillväxten är en kombination av stark sysselsättningstillväxt och höjda pensioner.

Tabell 1 – Nyckeltal för den svenska ekonomin

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*	2,4	3,2	3,4	2,6	2,3	2,1
Sysselsättning, timmar*	1,8	0,9	1,6	1,0	0,9	0,6
Relativ arbetslöshet, nivå	7,9	7,4	6,7	6,3	6,2	6,2
Timlön, nationalräkenskaperna	1,9	3,0	3,2	3,4	3,5	3,6
Timlön, konjunkurlönestatistiken	2,6	3,0	3,2	3,4	3,5	3,6
Konsumentpris, KPIX	0,2	0,5	1,4	1,8	1,9	1,9
Konsumentpris, KPI	-0,2	0,1	1,4	2,9	3,1	2,9
Realt skatteunderlag	1,4	1,9	2,7	1,2	0,7	0,8

Källa: SKL cirkulär 15:29

Den underliggande ökningstakten för sysselsättning, rensat för effekter av regeländringar som neutraliseras via det generella statsbidraget, stiger inte lika brant som skattunderlagstillväxten.

Nästa år beräknas skatteunderlagstillväxten tillta ytterligare. Det beror främst på att den automatiska balanseringen av allmänna pensioner ger en extra höjning av pensionsinkomsterna. Prognosen visar lägre reallt skatteunderlag från och med 2017.

Regeringens budgetproposition 2016

Den 21 september presenterade regeringen 2016 års budgetproposition. De större satsningarna finns bl.a. inom skola, flyktingmottagandet och stimulans för ökat bostadsbyggande.

Huvuddelen av de satsningar som berör kommunerna är i form av riktade statsbidrag. Dessa är öronmärkta för ett visst ändamål och betalas inte ut med automatik utan måste sökas. Det är därför viktigt att stadens nämnder och bolag är aktiva och håller sig uppdaterade på vilka statsbidrag som staden kan ta del av.

Regeringen föreslår också förändringar i inkomstutjämnningen och man återinför de regler som gällde för beräkning av inkomstutjämningsavgifterna fram till utgången av år 2013. Det kommunala skatteunderlaget minskar till följd av lägre skatt för pensionärer under 65 år. Detta kompenseras i utjämnningssystemet.

² Källa: SKL Cirkulär 15:29

Regeringen föreslår också i en ändringsbudget att tillföra 9,8 mdkr till Sveriges kommuner och landsting som ett stöd i den under hösten rådande flyktingsituation. Sundbybergs stad beräknas få ta del av 34,2 mnkr. Det är vid framtagande av detta dokument inte är fastställt och inte heller helt klargjort hur kommunerna får ta del av extra statsbidrag. Eftersom det är destinerat extra statsbidrag av engångskaraktär reserveras medlen centralt inom stadens finansförvaltning. För att framöver delas ut till berörda nämnder i och med att de extra kostnaderna redovisats.

Ekonomiska ramar

Enligt kommunallagen ska kommuner i sin budget utarbeta mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska finansiella mål anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Sundbyberg är i ett kraftigt expansionskede som innebär ökade investeringar och ökade behov utifrån befolkningsförändringar. Tillväxten under planperioden 2016-2018 ska ske genom god hushållning och främst genom egenfinansierade investeringar.

Stadens långsiktiga resultatmål är 2,0 procent. De ekonomiska ramarna i denna budget medger ett resultatmål 2016 på 3,8 procent av stadens statsbidrag och skatteintäkter, vilket motsvarar dryga 1 procent resultatmål exklusive jämförelsestörande poster. I slutet på perioden beräknas resultatmålet nås. Då beräknas resultatet till 5,4 procent av stadens statsbidrag och skatteintäkter och 2,0 procent exklusive jämförelsestörande poster.

När expansionen mattas av och pensionsutbetalningarna minskar finns förutsättningar att återgå till en högre långsiktig nivå för att stärka ekonomin.

Mål

- Årets resultat exklusive jämförstörande poster ska uppgå till 1,0 procent av stadens statsbidrag och skatteintäkter för år 2016. Resultatet ska därefter successivt stärkas för att nå den långsiktiga nivån på 2 procent i slutet av 2017.

Resultaträkning

Skatteunderlag

Sveriges kommuner och landstings skatteunderlagsprognos den 8 oktober 2015 för år 2016 är reviderad jämfört med det underlag som låg till grund för kommunstyrelsens planeringsdirektiv med ekonomiska förutsättningar för 2016 med plan för 2017-2018. Framförallt har justering skett när det gäller utvecklingen på arbetsmarknaden och förslagen i regeringens budgetproposition avseende generella statsbidrag och utjämnning. Skatteutjämnningen för Sundbybergs stad slår mycket olika mellan åren. Mellan åren 2015 och 2016 kompenseras stadens i kostnadsutjämnningssystemet. Under år 2016 och 2017 beräknas staden bli betalande in i kostnadsutjämnningssystemet. Detta ställer stora krav på stadens planeringsförutsättningar i ekonomin.

En hög och över tid jämn tillväxt i befolkningsantalet kompenseras staden för i utjämnningssystemet. Det är därför extra viktigt att stadens tillväxt över tid uppgår till minst 1,2 procent befolkningstillväxt utslaget över de senaste fem åren i syfte att stärka den ekonomiska förutsägbarheten.

Budgetförutsättningarna baseras på förslag om en oförändrad skattesats, men med 2 öres skatteväxling till följd av att hemsjukvården inom LSS från oktober 2015 utförs av kommunerna istället för som tidigare Stockholms läns landsting, till 18,90 öre. Skatteväxling sker från och med den 1 januari 2016.

Tabell 2 – Skatteunderlagsutveckling och förändring av skatteintäkter (tkr)

	Prognos 2015 (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Nuvarande skattesats	18,88	18,9*	18,90	18,90
Skatter (tkr)				
Skatteintäkt	1 791 272	1 962 032	2 094 423	2 330 262
Inkomstutjämnning	148 183	219 151	273 052	312 999
Kostnadsutjämnning	-52 258	22 543	-9 121	45 998
Regleringspost	-1 698	-1 351	-9 765	-24 923
Strukturbidrag	4 559			
Införandebidrag	21 482	8 413		
Fastighetsavgift	49 266	50 174	50 174	50 174
LSS - utjämnning	-71 110	-84 314	-89 135	-96 557
Slutavräkning	-1 738	-3 900		
Generell tillväxt i skatteunderlag (SKL:s prognos per oktober 2015 cirkulär 15:29)	1 887 958	2 172 748	2 309 628	2 617 953

Kommunbidrag

Utgångsläget för beräkningen av nämndernas sammanlagda kommunbidrag år 2016 är kommunfullmäktiges fastställda kommunbidrag för år 2015.

Ett led i den goda ekonomiska hushållningen och att alla nämnder ska delta i stadens arbete att nå det ekonomiska långsiktiga resultatmålet om 2,0 procent är att bidra med god hushållning av stadens lokaler. Därför har en effektivisering gjorts på just stadens egna lokaler. Hyreskostnaden ersätts med 97 procent av de beräknade kostnaderna. Genom god användning och miljösmarta val kommer detta kunna uppnås under 2016. Hyreskompensationen bygger på underlag som stadsmiljö- och serviceförvaltningen tar fram och stämmer av med respektive förvaltning.

Volymtilldelning sker till de nämnder som har förändrat behov direkt kopplade till förändringar i målgrupperna. Volymtilldelning sker till social- och arbetsmarknadsnämnden, äldre- och familjenämnden, förskolenämnden och grundskole- och gymnasienämnden samt stadsmiljö- och tekniska nämndens måltidsservice.

För övriga nämnder som får ett ökat åtagande till följd av variationer i förändringar i befolkningsprognosen sker ingen korrigering automatiskt, utan behandlas i samband med framtagandet av de ekonomiska ramarna och tilldelning av särskilda anslag exempelvis för ökade kapitaltjänstkostnader.

I jämförelsestörande poster ingår exploateringsintäkter. Stadens internränta för lokaler är 1,5 procent 2016, 2,0 procent 2017 och 2,5 procent 2018. Beräkningen bygger på en anpassning till marknadens värdering av 10-årig statsobligationsränta. Internräntan för investeringar ligger kvar på 2,5 procent mot bakgrund av att investeringar är mer framåtriktade och att beräkningsgrunderna blir mer osäkra.

Tabell 3 – Resultaträkning Sundbybergs stad 2016-2018 (mnr)

Resultaträkning					
(mnr)	Budget 2015	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Nämndernas nettokostnader* & Finansförvaltning	1 819,1	1 693,6	1 897,5	1 965,0	2 131,6
Avskrivningar	128,7	108,4	211,3	216,6	215,5
Verksamhetens nettokostnader	-1 947,8	-1 802,0	-2 108,8	-2 181,6	-2 347,0
Skatteintäkter	1 803,7	1 789,5	1 958,1	2 094,4	2 330,3
Generella statsbidrag och utjämning	126,7	98,4	248,8	215,2	287,7
Finansiella intäkter	29,1	22,0	21,3	21,3	21,3
Finansiella kostnader	-6,3	-6,0	-10,9	-18,2	-34,0
Volymreserv			-25,7	-32,6	-117,9
Årets resultat	5,5	101,9	82,8	98,5	140,3
<i>* Varv jämförelsestörande</i>					
Exploatering	40	188	55	97	88
Årets resultat exkl reavinster	-34,5	-86,1	27,8	1,5	52,3
Resultat som andel	0,3%	5,4%	3,8%	4,3%	5,4%
Årets resultat exkl jämförelsestörande	-1,8%	-4,1%	1,3%	0,1%	2,0%

Nämndernas ramar

Kommunstyrelsen och nämnder tillförs ett kommunbidrag 2016 om totalt 2 112,7 mnr, vilket är en ökning mot föregående budget om 77,6 mnr. För plan 2017 och 2018, tillförs verksamheterna 69,3 mnr och 106,4 mnr i kommunbidrag.

Volymtilldelning sker till de nämnder som har förändrat behov direkt kopplade till förändringar i målgrupperna. Därutöver korrigeras samtliga nämnders ramar för pris- och löneutvecklingen med 2,33 procent samt ett effektiviseringskrav om 1,5 procent.

Riktade prioriteringar

Mot bakgrund av Sundbyberg stads höga ambitioner och den snabba tillväxtens utmaningar riktas prioriteringarna i budgeten mot högkvalitativ utbildning, omsorg, en hållbar och attraktiv miljö, goda förutsättningar för en meningsfull fritid för alla samt ett socialt arbete av god kvalitet. Det innebär att stadens ökade resurser i första hand fördelas till grundskole- och gymnasienämnden, äldrenämnden, social- och arbetsmarknadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt stadsmiljö- och tekniska nämnden med totalt 28,5 mnr. Justering har skett utifrån kommunfullmäktiges beslut om omfördelning av budgetramarna för 2015 i samband med delårsbokslutet 2015.

- Från förskolenämnden till grundskole- och gymnasienämnden med 13,5 mnr.
- Från valnämnden till central reservering inom finansförvaltningen med 1,0 mnr.

Kommuner får ansvar för hemsjukvården inom LSS

En verksamhetsövergång av hemsjukvård för personer inom LSS personkrets sker från landstinget Stockholms län till kommunerna från den 1 oktober år 2015. Från den 1 januari 2016 sker en skatteväxling mellan kommunerna och Stockholms läns landsting på 2 öre, vilket innebär att kommunerna höjer skattesatsen och landstinget sänker med motsvarande. Social- och arbetsmarknadsnämndens ram förstärks utifrån detta med 2,1 miljoner från 2016 vilket motsvarar det belopp som skatteväxlingen ger.

Tabell 4 – Nämndernas ramar (mnkr)

Nämndernas ramar				
	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelse	123,6	128,3	130,2	133,1
Grundskole- och gymnasienämnd	525,2	548,1	570,1	603,3
Äldrenämnd	309,8	323,5	329,9	340,7
Förskolenämnd	360,0	368,7	382,9	400,9
Social- och arbetsmarknadsnämnd	424,6	444,6	457,0	479,9
Kultur- och fritidsnämnd	128,8	133,8	137,7	141,8
Byggnads- och tillståndsnämnd	7,6	7,4	7,4	7,6
Stadsmiljö och teknisk nämnd	149,1	153,1	161,6	173,8
Överförmyndarnämnd	3,4	3,4	3,4	3,5
Revisionsnämnd	1,5	1,5	1,5	1,5
Valnämnd	1,5	0,3	0,3	2,3
Summa	2 035,1	2 112,7	2 182,0	2 288,4

Volymreserv

En volymreserv för justeringar av volymer är avsatt med 25,7 mnkr 2016 32,6 mnkr 2017 och 117,9 mnkr 2018. Det innebär att nämnderna inte får full kompensation för volymer för hela budgetåret i sin ekonomiska ram, utan till en början motsvarande halva volymuppräknningen för 2016. Syftet med att inrätta en volymreserv är att få en större prognossäkerhet under löpande budgetår samt mindre fluktuationer vid årets slut.

En avstämning av volymer kommer att ske minst två gånger per år. Justering av nämndernas ramar sker i samband med delårsbokslutet.

År 2018 har medel reserverats för osäkerhet i befolkningsprognosen med 50 mnkr.

Tabell 5 – Specifikation av volymreserven till nämnder (mnr)

Volymreserv	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelse			
Grundskole- och gymnasienämnd	-10,9	-14,1	-19,9
Äldrenämnd	0,0	-1,2	-3,2
Förskolenämnd	-2,8	-7,6	-9,4
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-4,4	-8,4	-13,4
Kultur- och fritidsnämnd			
Byggnads- och tillståndsnämnd			
Stadsmiljö och teknisk nämnd	-0,9	-1,2	-2,0
Överförmyndarnämnd			
Revisionsnämnd			
Valnämnd			
Central volymreserv	-6,7		-70
Summa volymreserv	-25,7	-32,6	-117,9

Investeringsutgifter

För 2016 budgeteras 444,0 mnr för investeringsutgifter och ytterligare sammanlagt 811,5 mnr under åren 2017 och 2018. Målet är att investeringar i första hand ska finansieras av egna medel och i andra hand genom upplåning.

Tabell 6 – Investeringsbudget och plan 2016-2018 (mnr)

Investeringsplan	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Totalt
Grundskole- och gymnasienämnd	4,5	3,5	7,5	15,5
Förskolenämnd	6,9	7,4	5,5	19,8
Äldrenämnd	11,5	6,5	1,5	19,5
Social- och arbetsmarknadsnämnd	9,5	2,7	2,0	14,2
Kultur- och fritidsnämnd	44,7	13,7	10,7	69,1
Byggnads och tillståndsnämnd	2,5	0,0	0,0	2,5
Stadsmiljö och teknisk nämnd	330,0	439,3	248,0	1 017,3
Kommunstyrelse	34,4	34,2	29,0	97,6
Summa	444,0	507,3	304,2	1 255,5

Tillgångar och skulder

Staden har idag inga långfristiga skulder. Målsättningen är att staden ska ha en hög självfinansieringsgrad på sina investeringar. Staden kan dock komma att låna för att finansiera ett ökat behov av likvida medel 2016-2018.

Pensionsutbetalningarna är höga och väntas minska i takt med att pensionsskulden intjänad före 1998 betalas.